

slige Exempler kun indtræffe i et Par Kommuner i Landet, finder jeg, de ere en saadan Misbrug af den privilegerede Valgret, at man bør indskrænke eller affkaffe den, og derfor kan jeg ikke Andet end tilraade, at man gaar ind paa dette Lovforslag. Jeg tror desuden, at det i sin nuværende Skikkelse er saa moderat, at Ingen godt kan stemme imod det undtagen af saadanne Grunde, som jeg ikke her vil nævne. Maaffe man nærmest kan kjende dem, naar man ser, hvorledes Middelflassen paa Landet holder stivt og stærkt paa den privilegerede Valgret.

H. M. Petersen: Det var en Uttring af det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds (H. Nielsen), der gjorde, at jeg begjærede Ordet. Jeg skal da begynde, hvor den ærede sidste Taler slap. Han talte noget om, hvem det var, der holdt paa det nu Bestaaende, og var hange for den almindelige Valgret. Det er formodentlig det Samme, som den ærede Ordfører for Forslagsstillerne har tænkt paa, naar han sagde, at det var den egentlige Bondestand, Gaardmandsklassen paa Landet, som han tillod sig at betegne som aristokratisk; dog, tilføiede han, var der enkelte af dem, i hvem der var demokratisk Blod (Berg: Det er en ren Misforstaaelse!). Nei, det er det ikke, men det ærede Medlem har jo saa ofte Veilighed til at yttre sig, og han kan jo faae Ordet, naar jeg er færdig, hvilket ikke vil vare saa meget længe. Det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds udtalte, at den offentlige Mening her skal komme til sin Ret, og dette er rigtigt. Jeg har ogsaa en Mening om dette Forhold, og jeg personlig er ikke hange for denne Lov, idet jeg ikke tror, at den vil affstedkomme videre Fare. Paa den anden Side kan jeg imidlertid ikke se, at der er videre Trang til den, ialtfald for Sogneraadene og Byraadene Bedkommende, hvorimod det ganske vist er min personlige Mening, at Amtsraadene nok kunde trænge til lidt Opriffning; paa hvilken Maade dette nu skulde ske, er en anden Sag. Saavidt jeg kan se, vil den store Masse af Befolkningen ikke have denne Lov. Det er imidlertid ikke for selve Lovens Skyld, men man er hange

for at give for Meget fra sig til Fordel for dem, som selv oplaste sig til at være Følgeførere og Følkets Forsvarere, og altid føre Følkets Sag i Munden; man er hange for Retspolitikkere, idet man frygter for, at naar en Lov som denne udkommer, da vil dette Væsen — det være nu Væsen eller Uvæsen — kunne drives paa en fordærvelig Maade i bevægede Tider. Saaledes har jeg forstaaet denne Sag. Derjom det var overladt til enhver Kommune, det være nu Sognekommune eller Amtskommune, at indrette sig saaledes, som den Stemning, der paa ethvertstid givet Sted fremvædes og fremværedes af Samlivet, maatte tilfige det, vilde der aldeles ingen Fare være, og da vilde der, saavidt jeg kan skjønne, heller ingen Modstand være imod Loven. Jeg skal tilføie, at jeg betragter det, der her forlanges, som en naturlig Ret, men dette er Et, og et Andet er at forlade det, vi have, for pludseligt at gaa over til Noget, der staar i temmelig stærk Modstætning dertil. Hvorvidt det er rigtigt og betimeligt at gjøre et saadant Skridt, er Noget, jeg stærkt betvivler (P. Nielsen: Hvorfor?). Jeg skal sige, hvorfor; fordi man paatvinger Følk en Ret, skjøndt man ganske vist ikke tvinger dem til at bruge den. Men den Del af Befolkningen, som der her er Tale om at give en større Ret, har hidtil kun i en meget lille Udstrækning benyttet den Ret, som den har. Jeg for mit Bedkommende har gjort mig megen Umage for i den Kreds, hvori jeg lever og virker, at faae Følk til at benytte den Ret, de have, men det har frugtet meget lidt. Selv her i Kjøbenhavn har jeg havt Veilighed til at søge at formaa den mindre Borger — ikke den store — til at gaa hen og afgive sin Stemme ved kommunale Valg, men ogsaa her er jo en slig Deltagelse, som Erfaringen viser, meget ringe. Naar den Dag kommer, da Interessesen hos den store Flekthed er saa stor, at man føler sig trængt tilside og krænkert ved, at man ikke har den samme Ret som den rigere og magtigere Nabo, da er det ogsaa Tid til at indføre en slig Reform, og det er ikke sagt, at det da vilde være for sildigt. Man kan jo ogsaa komme for tidligt med en Reform, man kan være for reformatorisk, thi